

PŘEŠTICKÉ NOVINY červen 2017

ZO KSČM Přestice působí v okrese Plzeň-jih. Obec má 7 000 obyvatel a vydává nákladem 2 000 ks měsíčník pro Přestice a okolí. V červnovém vydání vyšel článek Mgr. Vladimíra Frouze, předsedy ZO KSČM Přestice k výročí hrdiny Karla Aksamita. Na domě, v němž K. Aksamit v ilegalitě za války působil je pamětní deska, o kterou se ZO KSČM stará.

V Přesticích na domě č. p. 688 na Tř. 1. máje, kde bydlí rodina Klauberova, je umístěna malá pamětní deska Karla Aksamita, který v letech – 1939-40 pracoval v Přesticích jako významný funkcionář ÚV Komunistické strany v ilegalitě.

Bylo to po 15. 3. 1939, když Hitler obsadil republiku. KSČ musela přejít do ilegality, vedoucí funkcionáři strany museli uprchnout z republiky.

K. Aksamit se narodil 11. 4. 1897 v Košťanech u Teplic. Byl dělník, člen soc-dem mládeže. Byl povolán do 1. světové války na ruskou frontu do Haliče, kde zažil bojový křest a hrůzy války. To jej formovalo. Stal se zakládajícím členem KSČ v roce 1921. V roce 1923 se stává profesionálním funkcionářem komsomolu. Poté byl zvolen předsedou celostátní Federace proletářské tělovýchovy. V roce 1924 je jmenován členem výkonného výboru Rudé sportovní internacionály se sídlem v Moskvě a v Německu. Byl účastníkem několika protifašistických kongresů.

Druhý den po okupaci republiky r. 1939 byl K. Aksamit zatčen v akci Gitter (Mříže). Po pár dnech byl propuštěn, ale musel podepsat prohlášení, že nebude vyvíjet politickou činnost. To nesplnil.

Po atentátu na Heydricha 27. 5. 1942, kdy fašisté rozpoutali v Čechách teror; kdy byly vypáleny Lidice a Ležáky a kdy byly povražděny stovky vlastenců se K. Aksamit stává na Velikonoce 1943 členem III. ilegálního výboru ÚV KSČ.

Výbor byl napojen na Moskevské vedení, kde byla část poslanců našeho Parlamentu a armádní kádry. Jako protifašistický odboj organizoval také sabotážní akce na Berounsku, Příbramsku a Plzeňsku. Byly na něj napojeny skupiny, které vykořeňovaly vojenské vlaky, sabotovaly telefonní spojení, předávaly informace spojencům, ale i partyzánské skupiny z Brd.

K. Aksamit se stal jako čelný protifašistický odbojář štvancem. Na podzim 1943 se pře-

souvá na Lounsko do vesničky Toužetín ke svému švagrovi Oldřichovi Kočkoví, kam později přijíždí i jeho manželka Božena Aksamitová.

Fašisté nezaháleli a dokázali zmáčknot každého podezřelého. Pod pohružkou smrti řada lidí promluvila. Dne 21. 6. 1944 němečtí vojáci a gestapo obklíčili vesnici a začala razie. K. Aksamit v úkrytu pod schody pochopí, že je konec. Obrátí zbraň proti sobě. Jeho žena použila jed, umírala několik dní. Poslední slova v jeho deníku zněla: „*Víme proč žít, věděl jsem proč dýchat*“.

Kromě K. Aksamita a jeho ženy bylo fašisty povražďeno dalších pět lidí z této rodiny. Skončili pod gilotinou! V garážích u autodopravce Antonína Klaubera se konaly schůze s K. Aksamitem, ten zde přespával. Odtud se šířily informace a letáky dále. Klauber byl zatčen gestapem v r. 1941 a odsouzen k trestu smrti! Jelikož uměl dobře německy, byl mu trest změněn na pracovní tábor s poznámkou – návrat nežádoucí. Klauber pak byl až do konce války v lágru, v lomu u Drážďan. Rodina Klauberových měla tehdy štěstí – přežili!

Deska byla instalována v Přesticích v období let 1968-1969 a nechal ji vyrobit Josef Smrkovský, tehdejší reformní předseda Parlamentu, který byl s Klauberem v lágru.

Klauberovým patří náš dík za to, že odmítli požadavek z radnice po listopadu 1989 tuto desku odstranit z domu. Do roku 1990 existovala v Přesticích ulice s názvem Karla Aksamita, kde jsem řadu let bydlel. Nevydržela, byla přejmenována na Karlovu.

Památník K. Aksamita v Teplicích je jedno z pietních míst v Ústeckém kraji. O památník pečuje Levicový klub žen.

V Přesticích každoročně při oslavách osvobození na tuto desku dává kytičku ZO KSČM Přestice, jako výraz vděku a ocenění hrdinství. K. Aksamit položil svůj život za osvobození naší republiky. Nezapomněli jsme!

Mgr. Vladimír FROUZ
zastupitel města